

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

Katowice, dnia 23 listopada 2009 r.

**Pan
Jacek Wojewódka
Dyrektor
Wojewódzkiego Szpitala
Specjalistycznego Nr 1
im. prof. Józefa Gasińskiego
w Tychach**

LKA-410-22-06/2009
P/09/166

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 1 im. Prof. Józefa Gasińskiego w Tychach², w zakresie opieki nad matką i noworodkiem na oddziałach Ginekologiczno – Położniczym i Neonatologicznym, w okresie od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 30 października 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Szpitala w zakresie spraw objętych kontrolą, pomimo stwierdzonej nieprawidłowości.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące oceny częściowe i ustalenia kontroli:

W okresie objętym kontrolą Szpital sprawował stacjonarną opiekę medyczną w zakresie ginekologii i położnictwa oraz neonatologii na II poziomie referencyjnym, dla którego wymagania określał załącznik nr 3 do zarządzenia Nr 93/2008/DSOZ Prezesa

¹ Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm., zwanej dalej „ustawą o NIK”

² Zwanym dalej: „Szpitalem”

Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 22 października 2008 r. w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju: leczenie szpitalne³.

1. Szpital zapewnił pacjentkom i noworodkom warunki funkcjonowania oddziałów objętych kontrolą dla II poziomu referencyjnego, określone w ww. zarządzeniu, a w szczególności:
 - na obu oddziałach (wg stanu na dzień 31 marca 2009 r.) zatrudniano wymaganą liczbę lekarzy specjalistów w dziedzinie położnictwa i ginekologii oraz neonatologii, a także pielęgniarek/położnych na Oddziale Neonatologicznym. Na Oddziale Ginekologiczno – Położniczym, przy wymaganym zatrudnieniu lekarzy w wymiarze stanowiącym równoważnik co najmniej 4 etatów, w tym 2 etatów specjalisty w dziedzinie ginekologii i położnictwa, zatrudniano 33 lekarzy w wymiarze 13,4 etatu, w tym 15 lekarzy specjalistów w ww. dziedzinie (6,8 etatu). W Oddziale Neonatologicznym, zatrudnionych było 4 specjalistów w wymiarze 3 etatów w dziedzinie neonatologii, spełniono zatem warunek zatrudnienia lekarzy specjalistów w tej dziedzinie w wymiarze stanowiącym równoważnik 1 etatu na 20 łóżek noworodkowych⁴ Ordynatorzy obu oddziałów posiadali wymagane specjalizacje odpowiednio w dziedzinie położnictwa i ginekologii oraz neonatologii. Wymagania ww. zarządzenia spełniono także w zakresie zatrudnionych na Oddziale Neonatologicznym pielęgniarek/położnych. Zatrudniano 19 pielęgniarek/położnych w łącznym wymiarze 18,2 etatu, a dla obsługiwanych przez Oddział 3 stanowisk intensywnej terapii noworodka, 3 opieki ciągłej i 2 opieki pośredniej wymagane było zatrudnienie pielęgniarek/położnych w łącznym wymiarze 11,11 etatu;
 - Oddział Ginekologiczno – Położniczy zapewniał pacjentkom wyodrębnioną opiekę lekarską we wszystkie dni tygodnia, realizowaną przez co najmniej 2 lekarzy; stałą obecność lekarza specjalisty w dziedzinie położnictwa i ginekologii oraz stały dostęp do specjalisty w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii „w lokalizacji”, tj. w prowadzonym przez Szpital Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii;
 - na Oddziale Ginekologiczno – Położniczym zapewniono realizację badań w zakresie wykonywania kartogramów, ciągłych badań KTG przed i w trakcie porodu oraz w Szpitalu - dostępność do badań laboratoryjnych i histologiczno-patologicznych. Oddział posiadał blok operacyjny, wyodrębnioną salę operacyjną do cięć cesarskich,

³ Zarządzenie publikowane w „Biuletynie informacji publicznej” Narodowego Funduszu Zdrowia na stronie internetowej www.nfz.gov.pl, zwane dalej „Zarządzeniem Nr 93 Prezesa NFZ”

⁴ Oddział posiadał 60 łóżek noworodkowych

5 łóżek intensywnej opieki medycznej z wydzielonym stałym dyżurem pielęgniarskim oraz na terenie Szpitala pracownię endoskopii i Oddział Neonatologiczny z II poziomem referencyjnym;

- na Oddziale Neonatologicznym zapewniono całodobową opiekę lekarską i pielęgniarską we wszystkie dni tygodnia. W zakresie realizacji „pozostałych warunków” w Oddziale zapewniono 3 stanowiska intensywnej terapii noworodka (spełniono również warunek - co najmniej 1 takie stanowisko na 800 noworodków leczonych rocznie), 3 wydzielone stanowiska opieki ciągłej dla noworodków po sztucznej wentylacji oraz 2 wydzielone stanowiska opieki pośredniej dla noworodków nie wymagających wsparcia oddechowego.

2. Oddział Ginekologiczno – Położniczy dysponował sprzętem (aparaturą medyczną) w rodzaju i ilościach określonych dla II poziomu referencyjnego w załączniku nr 3 do zarządzenia Nr 93 Prezesa NFZ. Oddział ten posiadał m.in. 2 kolposkopy, 10 aparatów KTG, w tym 1 do monitorowania ciąży bliźniaczej, kardiomonitor oraz 3 aparaty USG. Oddział Neonatologiczny dysponował sprzętem medycznym, określonym w załączniku nr 3 do ww. zarządzenia, jednakże w przypadku pomp infuzyjnych ich ilość nie spełniała wymagań określonych postanowieniami pkt 27.1.3 ppkt 3 tego załącznika, tj. przynajmniej 6 strzykawek (pomp) z jednym torem infuzyjnym albo 3 z dwoma torami infuzyjnymi na każde stanowisko intensywnej terapii noworodka. Zgodnie z tymi wymaganiami Oddział ten, posiadający 3 stanowiska intensywnej terapii noworodka winien był dysponować 18 pompami infuzyjnymi z jednym torem lub 9 pompami z dwoma torami infuzyjnymi. Posiadał natomiast 8 pomp z jednym i 4 pompy z dwoma torami infuzyjnymi, tj. dla właściwego spełnienia wymagań ww. zarządzenia Szpital winien zapewnić co najmniej 2 pompy z jednym lub 1 pompę z dwoma torami infuzyjnymi. Ordynator Oddziału Neonatologicznego wyjaśnił, że niedobór 1 „podwójnej” pompy infuzyjnej wynikał z konieczności utworzenia w 2009 r. trzeciego stanowiska intensywnej terapii noworodka, ze względu na liczbę leczonych noworodków. Wg wyjaśnień Oddział jest w trakcie uzupełniania sprzętu do intensywnej terapii, w którego specyfikacji uwzględniono 24 pompy infuzyjne.

Na podstawie dokumentacji ww. sprzętu ustalono, że zarówno urządzenia funkcjonujące na Oddziale Ginekologiczno – Położniczym, jak i na Oddziale Neonatologicznym posiadały stosowne certyfikaty, atesty lub inne dokumenty potwierdzające dopuszczenie ich do użytku. Na podstawie zapisów w paszportach

technicznych przedmiotowych urządzeń stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą przeprowadzano bieżące przeglądy, wykonywane przez uprawniony podmiot.

3. Szpital sporządził Program dostosowawczy⁵ do wymagań, określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 10 listopada 2006 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać, pod względem fachowym i sanitarnym, pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej⁶. Sporządzony przez Szpital Program z dnia 8 maja 2007 r., określał sposób usunięcia odstępstw od wymaganych warunków, w tym 12 odstępstw wskazanych w postanowieniu z dnia 26 marca 2007 r. Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tychach, dotyczących Oddziału Ginekologiczno – Położniczego, oraz uzyskał pozytywną opinię Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, zgodnie z wymogami § 53 ust. 2 ww. rozporządzenia. Termin realizacji całości Programu ustalono na 2012 rok. Na podstawie analizy harmonogramu realizacji poszczególnych etapów Programu stwierdzono, że likwidacji niektórych odstępstw od wymaganych warunków nie zakończono, w planowanym w harmonogramie terminie, do końca 2008 roku. Przypadki niedotrzymania powyższego terminu dotyczyły Sekcji Położniczej Oddziału, w zakresie: urządzenia 4 pokoi, przeznaczonych na pobyt stały dla nie więcej niż 5 pacjentek; urządzenia w systemie „matka i dziecko” pokoi nie więcej niż dwu łóżkowych; zwiększenia odstępstwa łóżek od ściany zewnętrznej co najmniej do 0,8 m; dostosowania modularnej szerokości pokoi łóżkowych pozwalającej na wyprowadzenie każdego łóżka bez konieczności przesuwania innych łóżek. Natomiast zadania określone w Programie dla Sekcji Ginekologicznej zrealizowano w całości. Zastępca Dyrektora ds. Opieki Zdrowotnej Szpitala wyjaśnił, że odstępstw tych nie zlikwidowano z powodu braku środków finansowych, a Szpital jest w trakcie opracowywania nowego Programu dostosowawczego, uwzględniającego zmiany terminów realizacji prac dotyczących Sekcji Położniczej Oddziału, związanych z koniecznością podjęcia przez Szpital starań o uzyskanie na ten cel dotacji.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- **dokończenie działań w zakresie doposażenia Oddziału Neonatologicznego w wymaganą ilość pomp infuzyjnych, określoną w załączniku nr 3 do zarządzenia Nr 93 Prezesa NFZ.**

⁵ Zwany dalej „Programem”

⁶ Dz. U. Nr 213, poz. 1568 ze zm.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora, w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.